

برنامه راهبردی کتابخانه بیمارستان حضرت ولیعصر (عج) فسا

امروزه کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی علاوه بر خاستگاه اندیشه‌ها و تفکرهای نوین در عرصه‌های مختلف، به عنوان بازوان توانمند اجرایی امور آموزشی و پژوهشی هم نقش قابل توجهی دارند. کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی، هویت سازمان را رقم می‌زنند و به بیانی دیگر آینه تمام‌نمایی برای انعکاس سطح فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی هستند. هر چه کتابخانه‌ها با استانداردهای جهانی انطباق بیشتری داشته باشند، دارای فضای فیزیکی و امکانات رفاهی بیشتری برای مطالعه و پژوهش باشند، دارای یک مجموعه ارزشمند منابع چاپی و الکترونیکی باشند، و هر میزان بتوانند خدمات خود را با فناوری‌های اطلاعاتی روز همراه و همگام سازند؛ توفیق بیشتری در خدمت‌رسانی به جامعه سازمانی خود خواهند داشت و بدون شک موجبات تعالی سازمان مربوطه را بیشتر باعث خواهد شد.

کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی همراستا با برنامه‌های آموزشی و پژوهشی می‌توانند، به ارتقای فرایندهای آموزشی و پیاده‌سازی موفقیت‌آمیز برنامه‌های این حوزه کمک کنند و به عنوان نیروی محرکه فعالیت‌های پژوهشی، موجبات انجام تحقیق‌های نوین و کشف عرصه‌های جدید دانش بشری را تسهیل کنند. البته این مهم بدون بهره‌گیری از اصول علمی و مدیریتی در اداره کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی میسر نخواهد بود. یکی از اصول علمی و مدیریتی برای تمامی سازمان‌ها، تدوین برنامه استراتژیک است که بر اساس آن سازمان مذکور بتواند به حیات رو به تعالی خود ادامه دهد.

در برنامه استراتژیک این کتابخانه تلاش گردیده است با در نظر گرفتن برنامه و اهداف راهبردی دانشگاه و بیمارستان، فاصله بین وضعیت موجود و جایگاه مطلوب کتابخانه در آینده نشان داده شود تا بتوان بسترسازی مناسب مسائل و مشکلات موجود در کتابخانه را حل نموده و در جها اهداف تعیین شده گام‌های موثری برداشت.

بیانیه رسالت:

کتابخانه بیمارستان در راستای تجلی اهداف و برنامه‌های آموزشی، فرهنگی و پژوهشی بیمارستان و دانشگاه علوم پزشکی فسا ماموریت دارد که :

- ✓ به ارائه خدمات کتابخانه‌ای و اطلاع‌رسانی بپردازد.
- ✓ نسبت به شناسایی و تامین نیازهای اطلاعاتی تمامی اعضای تحت پوشش خود اعم از اساتید، کارکنان و دانشجویان اقدام نماید.
- ✓ از طریق توسعه و استانداردسازی خدمات و سرویس‌های موجود، بستر مناسب برای بهره‌گیری کاربران خود را از خدمات این کتابخانه فراهم آورد
- ✓ در ارتقای سطح آموزشی و پژوهشی دانشگاه و بیمارستان تلاش نماید و در حد توان و امکانات خود برای تجلی اهداف آموزشی و پژوهشی آن‌ها برنامه‌ریزی نماید
- ✓ از طریق ارائه برنامه‌های همگام و همراستا با اهداف آموزشی، پژوهشی و فرهنگی دانشگاه و بیمارستان، موجبات پیشرفت علمی، پژوهشی و فرهنگی تمامی کاربران خود را فراهم آورد
- ✓ در زمینه ارتقای خدمات بهداشت و درمان و مدیریت سلامت جامعه، از کلیه برنامه‌های موجود در این زمینه حمایت همه‌جانبه نماید
- ✓ در اطلاع‌رسانی دانش سلامت و بخصوص دانش مدیریت سلامت، به وظایف و تکلیف‌های خود عمل نماید.

بیانیه چشم‌انداز:

کتابخانه بیمارستان در نظر دارد با استانداردسازی امکانات و خدمات خود، ضمن تعالی سازمانی با ایجاد بستری مناسب برای کاربران و تمامی ذینفعان خود و جلب رضایت آنان، در مسیر روند توسعه پایدار در ارائه خدمات تمام عیار کتابخانه‌ای در شناسایی و تامین کلیه نیازهای اطلاعاتی کاربران خود، قرار گیرد.

بیانیه ارزش‌ها:

کتابخانه بیمارستان ارزش‌های زیر را در ارائه خدمات خود با جدیت دنبال می‌کند:

- ✓ حفظ ارزش‌های والای انسانی در ارائه خدمات به کاربران و تکریم کلیه مراجعه‌کنندگان به کتابخانه
- ✓ رعایت آداب و اخلاق حرفه‌ای کتابداری در ارائه خدمت به کاربران
- ✓ صرفه‌جویی در وقت کاربران و در اختیار قرار دادن بهترین خدمات با توجه به امکانات و توانمندی کتابخانه
- ✓ تلاش در جهت ارتقای مهارت، تخصص و خلاقیت کارکنان کتابخانه به منظور ارائه خدمات در شان مراجعه‌کنندگان
- ✓ تلاش همه‌جانبه در جهت ارائه خدمات سودمند و همراه با سهولت با صرف کمترین زمان و هزینه برای مراجعه‌کنندگان
- ✓ بکارگیری فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی به منظور ارائه خدمت هر چه بیشتر به مراجعه‌کنندگان
- ✓ ارائه برنامه عملیاتی در جهت نیل به اهداف آموزشی و پژوهشی با توجه به مأموریت کتابخانه
- ✓ ارائه برنامه عملیاتی در جهت نیل به اهداف فرهنگی بیمارستان با توجه به مأموریت کتابخانه
- ✓ همکاری گروهی و اشتراک دانش و مهارت یا کارکنان کتابخانه مرکزی دانشگاه و کتابخانه دانشکده پزشکی

✓ آموزش رایگان و ارتقای سطح سلامت روان جامعه و بیماران

✓ تشویق و ترغیب کاربران بالقوه جهت استفاده از منابع و خدمات کتابخانه

✓ تهیه اطلاعات آماری روزآمد، دقیق و قابل اعتماد

کاربران و ذی‌نفعان داخلی کتابخانه:

پزشکان

پرستاران

بیماران بستری

همراه بیمار

مدیران و کارکنان بیمارستان

ذی‌نفعان خارجی کتابخانه:

دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی فسا

کلیه پرسنل دانشگاه علوم پزشکی فسا

تحليل عوامل داخلي و خارجي:

نقاط قوت (Strengths):

✓ دارا بودن نيروي متخصص در حوزه كتابداري و اطلاع‌رساني پزشكي به صورت تمام وقت

✓ در اختيار داشتن نرم‌افزار جامع، يکپارچه و آنلاين کتابخانه

✓ دسترسي به پايگاه‌هاي اطلاعاتي پزشكي در کتابخانه

✓ روند رو به رشد تعداد اعضاي تحت پوشش و گسترش مجموعه منابع کتابخانه

✓ دارا بودن وب سايت روزآمد

✓ اداره مخزن کتابخانه به شکل سيستم قفسه باز

✓ وجود منابع تخصصي مرتبط با رشته‌هاي موجود در دانشگاه

✓ وجود آئين نامه نحوه استفاده از خدمات کتابخانه

نقاط ضعف (Weaknesses):

- فضای فیزیکی غیر استاندارد و ناکافی کتابخانه
- کمبود نیروی انسانی
- کمبود منابع چاپی در حوزه‌های تخصصی
- نبود خدمات میز مرجع مجازی و ارائه مصاحبه مرجع
- عدم امکان دسترسی برخط به مجموعه کتاب‌های الکترونیکی
- نبود برنامه مدون جهت آموزش کاربران
- کمبود تجهیزات و فرسوده بودن کامپیوترهای موجود در کتابخانه
- عدم برخورداری از بودجه متناسب با نیازهای کاربران
- همکاری و ارتباط ضعیف واحد آموزش و پزشکان متخصص با کتابخانه بیمارستان

فرصت‌ها (Opportunities)

- 01: وجود بستر لازم جهت اعتلا و ارتقای فعالیت‌های کتابخانه
- 02: دیدگاه مثبت مدیران دانشگاه و حمایت آنان از کتابخانه جهت اعتلا و ارتقای آن
- 03: رشد روزافزون تنوع در منابع و خدمات کتابخانه
- 04: استقبال کاربران از خدمات دیجیتال و منابع الکترونیک
- 05: طولانی بودن مدت زمان بستری بعضی از بیماران و امکان ارائه خدمات کتاب درمانی و آموزش به بیمار
- 06: جذب نیروی کتابدار طرحی توسط دانشگاه

07: رشد روزافزون آموزش الکترونیک و فراگیر شدن استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و کارگاه‌های آموزشی مجازی

08: وجود امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری برای ارتقای خدمات کتابخانه

09: رشد علمی و متوازن دانش کتابداری و اطلاع‌رسانی همگام با انتظارات کاربران از خدمات کتابخانه‌ای

010: امکان دسترسی به اینترنت پرسرعت برای کاربران

011: فراگیر شدن استفاده از شبکه‌های اطلاعاتی و حرکت به سمت جامعه اطلاعاتی

تهدیدها (Threats):

T1: نامطلوب بودن سرانه مطالعه

T2: بحران قیمت و بحران اجازه در دسترسی به منابع اطلاعاتی

T3: نبود همکاری بین کتابخانه‌ای مؤثر و کارآمد در میان کتابخانه‌های دانشگاه جهت ارائه خدمات و اطلاعات مورد نیاز مراجعین

T4: بودجه رو به کاهش کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی

T5: نبود نظام ارزیابی مستمر برای فعالیتهای کتابخانه و مراکز اطلاع‌رسانی

T6: رشد شبکه‌های اجتماعی مجازی و صرف وقت کاربران در این شبکه‌ها

T7: عدم استخدام و به کارگیری کتابدار بالینی در سطح سازمان

T8: پایین بودن سطح سواد اطلاعاتی کاربران کتابخانه

T9: وجود تصویری نادرست و ناقص در سطوح مختلف مسئولین دانشگاه و بیمارستان از نقش و جایگاه کتابدار و کتابخانه

T10: شیوع و همه‌گیری ویروس کرونا و عوارض منفی ناشی از آن بر کتابخانه‌ها

محورهای برنامه استراتژیک کتابخانه:

1. مجموعه چاپی و دیجیتالی کتابخانه با توجه به رشته‌ها و تخصص‌های موجود در دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی
2. خدمات فنی کتابخانه
3. بهره‌وری خدمات کتابخانه
4. تجهیزات و ساختمان فیزیکی کتابخانه
5. امانت و همکاری بین کتابخانه‌ای (همکاری بین کتابخانه‌ای با کتابخانه مرکزی و کتابخانه سایر دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی فسا)
6. فناوری اطلاعات و ارتباطات
7. خدمات الکترونیکی و میز مرجع دیجیتالی
8. برنامه‌های آموزشی و توانمندسازی کاربران کتابخانه

اهداف بلند مدت:

1. ارتقای مستمر خدمات و فعالیت‌های کتابخانه جهت دسترسی کاربران به منابع اطلاعاتی
2. بکارگیری فناوری‌های نوین اطلاعاتی در ارائه خدمات کتابخانه‌ای
3. گسترش ارتباط و همکاری بین کتابخانه‌ای به منظور تامین منابع و اطلاعات مورد نیاز کاربران
4. ایجاد امکانات سخت‌افزای و نرم‌افزای برای دسترسی به منابع اطلاعاتی کتابخانه
5. تقویت همکاری واحدهای درون‌سازمانی با کتابخانه در زمینه‌های آموزشی.
6. همکاری در برنامه آموزش به بیمار و ارتقاء سواد سلامت گیرندگان خدمت
7. توسعه مستمر دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی و مجموعه‌های دیجیتالی
8. ایجاد زیرساخت‌های لازم برای دسترسی به طیف وسیعی از منابع کتابخانه‌ای
9. افزایش نیروی انسانی متخصص و ماهر در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
10. ایجاد دوره‌های بازآموزی مستمر و ارتقای سطح مهارت کارکنان کتابخانه
11. انتشار بولتن و خبرنامه در حوزه خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی
12. ارائه برنامه‌های توانمندسازی و کارگاه‌های آموزشی برای کاربران کتابخانه
13. ایجاد عضویت کتابخانه در طرح‌های ملی و بین‌المللی همکاری‌های بین کتابخانه‌ای
14. حرکت از سمت راهکار مالکیت منابع به سیاست دسترسی به منابع
15. تلاش در جهت جذب منابع خارج از دانشکده‌ای در راستای ارتقای خدمات کتابخانه
16. ارائه خدمات با کیفیت اشاعه‌گزینی اطلاعات
17. ارائه خدمات جنبی از جمله تکثیر و ترجمه در کتابخانه
18. اشاعه فرهنگ خواندن و کتابخوانی با برگزاری همایش‌ها، نشست‌های علمی و سمینارها و همچنین برگزاری مسابقات کتابخوانی
19. تشویق کاربران برای مراجعه مجدد به کتابخانه
20. جذب موثر کاربران جدید

21. تلاش در جهت بهبود و توسعه فضای فیزیکی کتابخانه و منطبق نمودن آن با استانداردهای کتابخانه‌های دانشگاهی

22. اطلاع رسانی و ارائه خدمات از طریق تلفن گویا، پیام کوتاه، وب سایت کتابخانه و کتابخانه دیجیتال

اهداف کوتاه مدت:

1. تامین منابع علمی مرتبط با رشته‌های تخصصی موجود در دانشکده بر مبنای شناسایی نیاز اطلاعاتی اساتید، دانشجویان و کارکنان دانشکده
2. تهیه راهنماها و بروشورها به صورت چاپی و الکترونیکی به منظور آگاه نمودن کاربران از منابع و خدمات کتابخانه
3. روزآمدسازی وب سایت کتابخانه و ارائه برخی از خدمات از طریق وب سایت و توسعه خدمات الکترونیک
4. بهبود وضعیت فرآیندهای انجام کار در کتابخانه
5. تهیه امکانات مورد نیاز و ایجاد فضای مناسب برای مطالعه و تحقیق کاربران
6. تامین تجهیزات و سیستم‌های کامپیوتری
7. وجین دوره ای کتاب‌ها و روزآمد نمودن منابع موجود در کتابخانه
8. تکمیل و روزآمد نمودن منابع و اطلاعات موجود در نرم افزار کتابخانه
9. تفکیک بخش‌های مختلف کتابخانه از یکدیگر و اختصاص فضای لازم به هر بخش
10. تامین امکانات رفاهی کتابخانه
11. افزایش قفسه کتب و چینش مجدد مجموعه کتابخانه و ایجاد سهولت در بازیابی منابع
12. افزایش جذب کاربران جدید از طریق معرفی فعالیت‌های کتابخانه در بخش‌های مختلف بیمارستان
13. بهره‌گیری از شیوه‌های مختلف در جهت شناساندن امکانات و خدمات کتابخانه به استفاده کنندگان
14. سازمان دهی و چینش موثر مجموعه کتابخانه به منظور افزایش سهولت دسترسی به آن

کلمات کلیدی:

برنامه. راهبردی. کتابخانه. بیمارستان. حضرت ولیعصر فسا

کتابخانه بیمارستان ولیعصر فسا